

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๑/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๑/๒๕๕๒

วันที่ ๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ กรณีพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง
กู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นแรกมีว่า พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้าง
ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ คร่าขึ้นเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ
ของประเทศตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ประเด็นที่สองมีว่า พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้าง
ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ คร่าขึ้นเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยง
ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นแรกนั้น จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ในราชกิจจานุเบกษา
เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มีใจความว่า โดยที่ได้เกิดวิกฤตการณ์ของระบบสถาบันการเงิน
ในต่างประเทศซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลก และส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจของไทย
อย่างรุนแรงแม้ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจหลายประการ
เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ยังไม่เพียงพอ ประกอบกับการจัดเก็บรายได้ของรัฐต่ำกว่าที่ประมาณการไว้
อย่างมาก ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐไม่อาจดำเนินการ

ให้บรรลุผลได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องใช้เงินในการดำเนินมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง แต่เนื่องจากการกู้เงินของรัฐบาลตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีข้อจำกัดบางประการ ฉะนั้นเพื่อให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินในนามของรัฐบาลเพื่อนำมาใช้จ่ายหรือลงทุน หรือเพื่อดำเนินมาตรการที่สำคัญและจำเป็นต่อการฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้ จากเหตุผลดังกล่าวประกอบกับหนังสือชี้แจงของนายกรัฐมนตรีและคำชี้แจงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นว่า วิกฤติการณ์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำให้สถาบันการเงิน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจขนาดใหญ่ต้องเลิกกิจการ อันเป็นเหตุให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้รับผลกระทบรวมถึงประเทศไทยด้วย และมีปัจจัยแทรกซ้อนจากวิกฤติการณ์ทางการเมืองในประเทศไทยที่มีผลกระทบซ้ำเติมต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน และนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ ประชาชนบางส่วนต้องถูกออกจากงาน ทำให้รายได้ของประเทศลดน้อยลง ดังนั้น การที่รัฐบาลจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อนำมาใช้จ่ายหรือลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศโดยตราพระราชกำหนดฉบับนี้จึงเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งแล้ว

ประเด็นที่สองมีว่า เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง หรือไม่ เห็นว่า จากข้อเท็จจริงที่ฟังได้ดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลผู้บริหารประเทศจะต้องแก้ไขปัญหา และคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ การออกพระราชกำหนดเป็นดุลพินิจของฝ่ายบริหารที่จะออกกฎหมายเพื่อบริหารประเทศชาติ เมื่อมีกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ เพราะไม่สามารถออกพระราชบัญญัติได้ทันทั่วทั้งที่มีเหตุฉุกเฉิน อย่างไรก็ตามก็ต้องนำพระราชกำหนดเสนอต่อรัฐสภาผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติ สำหรับอำนาจตุลาการนั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ ให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบกระบวนการออกพระราชกำหนดของฝ่ายบริหารว่าถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ

หรือไม่ มีข้อเท็จจริงเข้าองค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ หรือไม่ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมดซึ่งใช้คะแนนเสียงมากกว่าการวินิจฉัยเรื่องอื่น ๆ ด้วยเหตุผลที่ไม่ต้องการให้เข้าไปใช้ดุลพินิจแทนฝ่ายบริหารเมื่อข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ประกอบกับเหตุผล ของคณะรัฐมนตรีที่อ้างว่ามีเหตุฉุกเฉินจึงมีเหตุจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสองแล้ว

ด้วยเหตุดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้วจึงมีความเห็นว่า พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง กู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตราขึ้นโดยชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว

นายสุรเกียรติ์ มาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ